

MEMÒRIA DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA 2009

La Constitució Espanyola de 1978 dissenya un marc constitucional regulador del dret a la tutela judicial efectiva que inclou una activitat prestacional encaminada a la provisió dels mitjans necessaris per fer que aquest dret sigui real i efectiu. En aquest sentit, l'article 119 regula el dret a l'assistència jurídica gratuïta. Així mateix, l'article 106 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que correspon a la Generalitat la competència per ordenar els serveis de justícia gratuïta i d'ordenació jurídica.

La Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, i l'article 17 del Decret 252/1996, de creació de les comissions d'assistència jurídica gratuïta i de la subvenció per a les actuacions professionals dels advocats i procuradors, estableixen que els col·legis d'advocats han de disposar de serveis d'assessorament i orientació jurídica a la ciutadania, els quals donaran també l'assessorament i orientació previs al procés a qui pretengui reclamar la tutela judicial dels seus drets i interessos quan tingui per objecte evitar el conflicte processal o analitzar la viabilitat de la pretensió.

En aquest sentit, el Departament de Justícia signa amb cadascun dels col·legis d'advocats els convenis marc i anualment les addendes econòmiques que regulen la prestació del Servei d'Orientació Jurídica (en endavant SOJ) a cadascun dels col·legis d'advocats.

Així mateix, a través de la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia, es finança la prestació del servei. L'any 2009 es van destinar un total de 1.491.027,54 € per a subvencionar el funcionament del Servei d'Orientació Jurídica als 14 col·legis d'advocats de Catalunya, amb l'evolució anual següent:

Col·legi d'Advocats	2004	2005	2006	2007	2008	2009
BARCELONA	483.074,53	504.766,77	507.518,11	522.743,65	548.369	670.438,08
FIGUERES	40.944,79	42.173,13	43.016,59	44.307,09	39.783,62	34.732,29
GIRONA	63.390,43	65.292,14	66.597,98	68.595,92	81.518,84	82.823,14
GRANOLLERS	57.470,70	59.194,82	60.378,72	62.190,08	63.111,36	64.121,14
LLEIDA	56.484,08	58.178,60	59.342,17	61.122,44	60.396,74	58.777,71
MANRESA	36.505,00	37.600,15	38.352,15	39.502,71	37.381,44	34.732,29
MATARÓ	38.971,54	40.140,69	40.943,51	42.171,82	37.359,83	32.060,57
REUS	34.038,44	35.059,59	35.760,78	36.833,60	34.690,72	32.060,57
SABADELL	68.816,85	70.881,36	72.298,99	74.467,96	78.889,20	80.151,43
SANT FELIU DE LLOBREGAT	47.851,14	49.286,67	50.272,40	51.780,57	47.588,85	42.747,43
TARRAGONA	62.403,80	64.725,91	66.020,43	68.001,04	62.479,88	56.106,00
TERRASSA	59.937,26	61.735,38	68.970,09	71.039,19	99.926,32	133.542,16
TORTOSA	32.065,19	33.027,15	33.687,69	34.698,32	33.623,08	32.060,57
VIC	34.038,44	35.059,59	35.760,78	36.833,60	34.690,72	32.060,57
TOTAL SOJ	1.115.992,19 €	1.157.121,95 €	1.178.920,39 €	1.214.288 €	1.259.809,40 €	1.386.413,94 €
SOJP		33.600	109.200,00	103.620,00	127.843,20	104.613,60
Total SOJ+SOJP		1.190.721,95 €	1.288.120,39 €	1.317.908,00 €	1.387.652,60 €	1.491.027,54 €

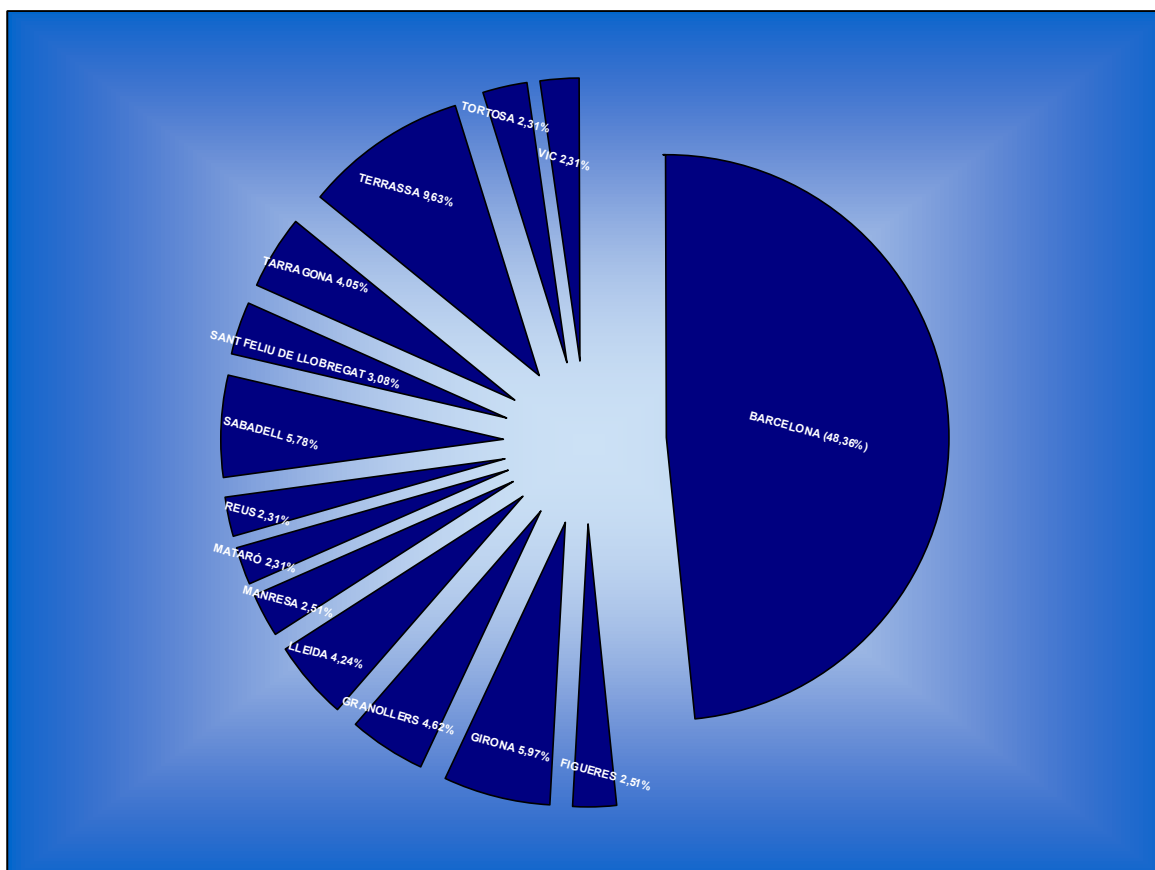
L'import total de la subvenció destinada tant al Servei d'Orientació Jurídica com al Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària (SOJP) va suposar un increment del 7,44% sobre l'atorgada per aquest mateix concepte durant l'any 2008.

El Departament subvenciona els col·legis per la prestació d'aquest servei en funció de les hores de prestació previstes a les addendes reguladores, les quals corresponen a les tasques d'orientació dutes a terme pels lletrats i lletrades adscrits al servei, d'acord amb les pautes establertes als convenis i a les addendes.

L'import de la subvenció és el resultat de l'aplicació de dos mòduls de compensació a les hores de servei previstes: un mòdul destinat a la compensació dels lletrats i lletrades que presten el servei i un mòdul addicional en concepte de costos de servei, que assumeix el col·legi per la prestació del servei.

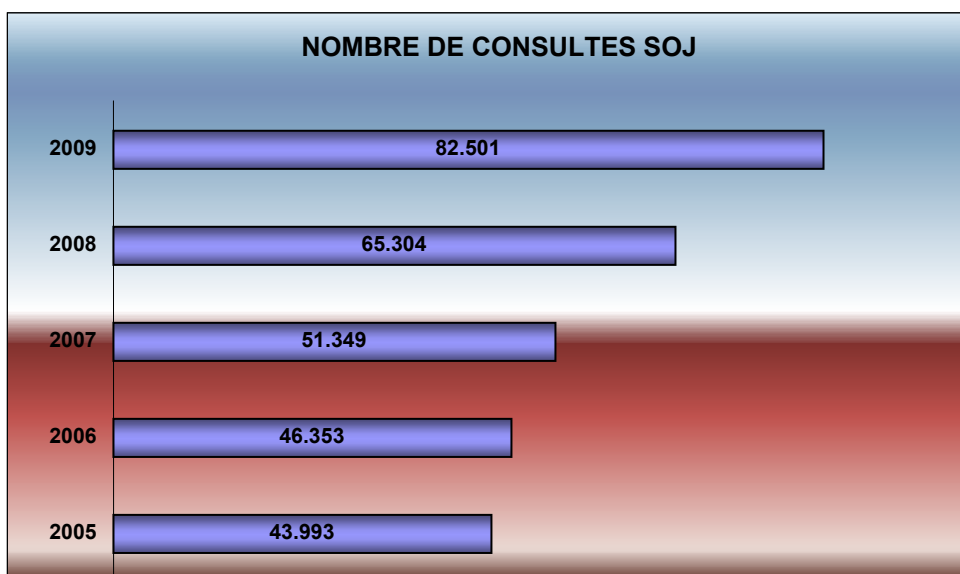
No obstant això, els col·legis d'advocats de Catalunya, com a perceptors d'una subvenció atorgada per la Generalitat, resten subjectes als preceptes d'aplicació general de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions i a la normativa sobre subvencions continguda en el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, així com l'Ordre d'Economia i Finances d'1 d'octubre de 1997, sobre tramitació, justificació i control d'ajuts i de subvencions.

Distribució de la subvenció del Servei d'Orientació Jurídica entre els col·legis d'advocats de Catalunya

D'acord amb la informació de les memòries anuals de l'activitat presentades pels diferents col·legis, el nombre total de consultes ateses durant el 2009 pels serveis d'orientació jurídica ha estat de 82.501 i suposa un augment global del 20,84% en relació amb el total d'actuacions de l'any 2008.

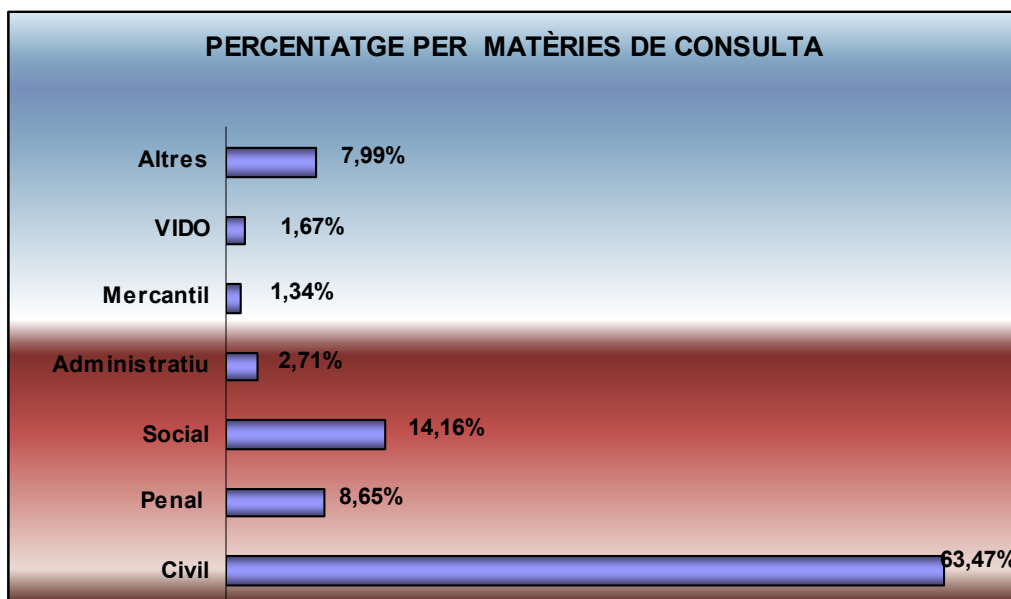
	Consultes 2005	Consultes 2006	Consultes 2007	Consultes 2008	Consultes 2009
Barcelona	17.955	21.642	24.375	31.841	45.551
Figueres	1.024	864	989	1.033	1.139
Girona	2.154	3.607	4.099	4.463	4.663
Granollers	2.893	2.714	2.712	3.261	2.796
Lleida	1.476	1.686	1.893	2.143	2.562
Manresa	1.100	1.100	1.280	1.440	2.244
Mataró	949	720	961	885	1119
Reus	709	766	932	1034	1684
Sabadell	3.075	4.074	4.466	5.140	5.902
Sant Feliu Llobregat	1.830	1.916	1.985	1.960	2.062
Tarragona	1.739	1.748	1.731	1.735	1.825
Terrassa	3.908	2.999	3.072	6.695	6.742
Tortosa	1.003	1.056	1.362	1.867	2.384
Vic	1.456	1.461	1.492	1.807	1.828
TOTAL	43.993	46.353	51.349	65.304	82.501

A partir de les memòries anuals dels servei presentades pels diferents col·legis d'advocats de Catalunya podem extreure les dades estadístiques que a continuació es relacionen respecte a les matèries objecte de consulta i perfil general dels usuaris del Servei d'Orientació Jurídica.

A) Matèries objecte de consulta

Si agrupem els tipus de consultes en cinc matèries i/o àmbits jurisdiccionals, podem observar que la major part d'aquestes consultes corresponen a l'àmbit civil, que concentra un 63,47%. Destaca també la importància del nombre de consultes sobre dret laboral i seguretat social amb un 14,16% respecte del total.

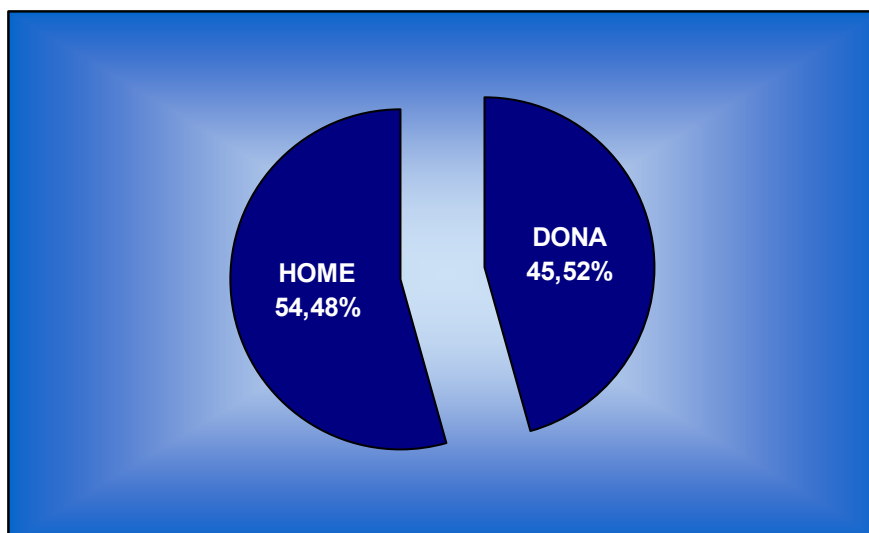
Dins de l'àmbit civil, la majoria de consultes rebudes a tots els col·legis d'advocats versen sobre l'àmbit familiar: separacions, divorcis, adopcions, reclamacions d'aliments, filiació, protecció de menors, etc. Així, el dret de família representa un 25,79% de les consultes ateses a tots el col·legis.

La taula annexa a aquesta memòria mostra la distribució del nombre de consultes que han rebut tots els col·legis d'advocats de Catalunya classificades per matèries jurídiques.

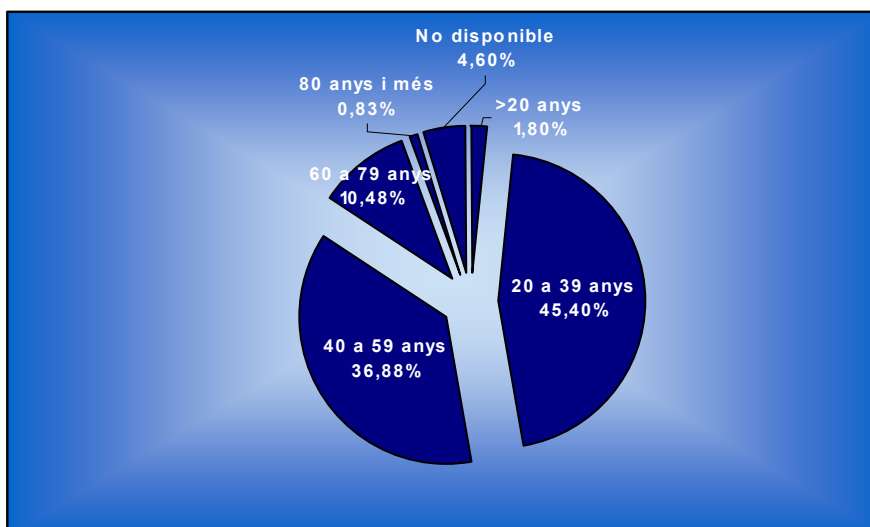
B) Perfil dels usuaris del Servei d'Orientació Jurídica

Dels indicadors estadístics aportats anualment pels col·legis d'advocats que presten el SOJ, també podem extreure el perfil general dels usuaris que reben el servei, amb dades com l'edat, el sexe, l'idioma amb què es dirigeixen al servei o la nacionalitat.

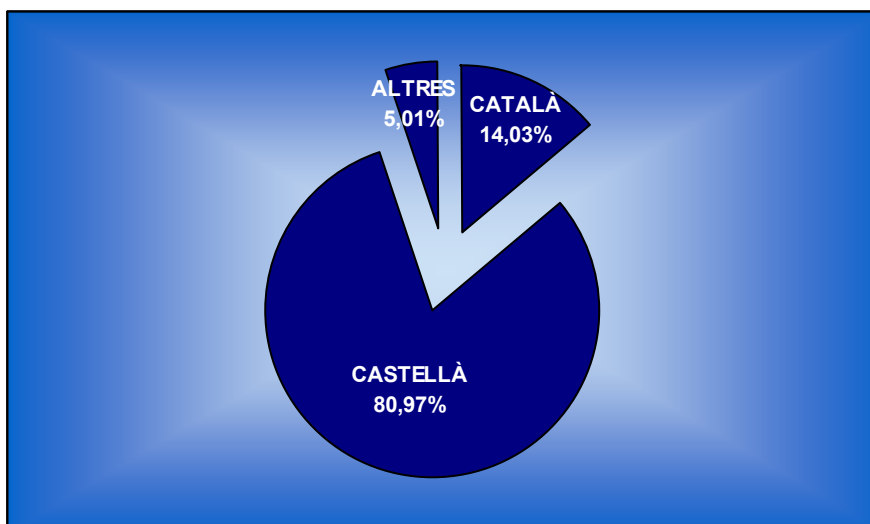
En relació amb el **sexe** dels usuaris del servei, es constata, per les dades aportades, que hi ha hagut un canvi de tendència important. Si bé durant els anys anteriors eren majoritàriament dones les que feien consultes al SOJ, aquest any els homes són el col·lectiu més representatiu, amb un 54,48% de sol·licituds d'informació.

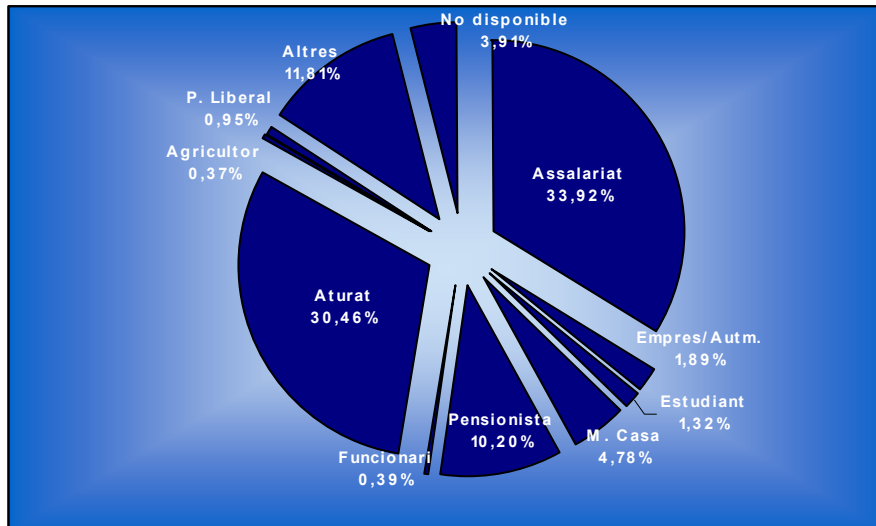
La franja d'**edat** més representativa pel que fa a les persones que es dirigeixen al SOJ és novament la que va de 20 a 39 anys amb un 45,40% , seguida per la franja de 40 a 59 anys amb un 36,88%:

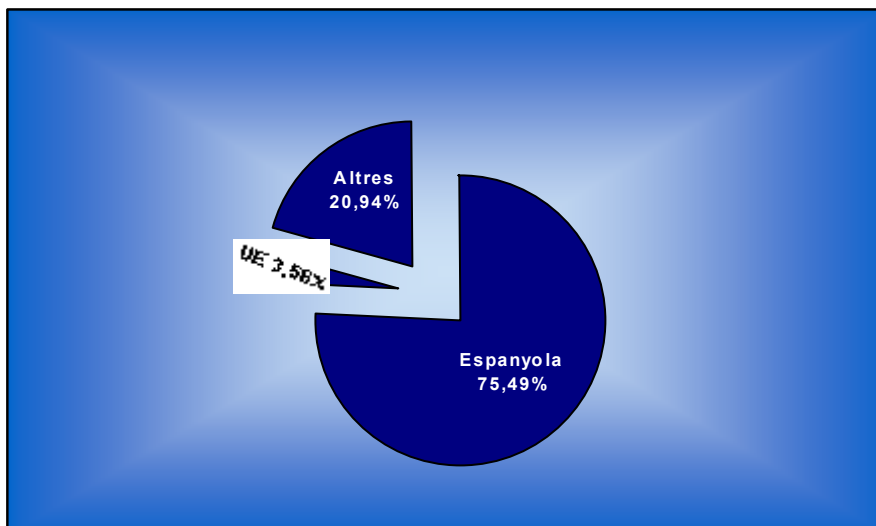
Quant a **l'idioma** utilitzat pels usuaris del Servei d'Orientació Jurídica, es confirma la tendència d'anys anteriors, ja que l'idioma més utilitzat per dirigir-se al servei és el castellà amb un 80,97%, davant del 14,03% de català. El percentatge total d'ús d'altres llengües no oficials és mínim (5,01%).

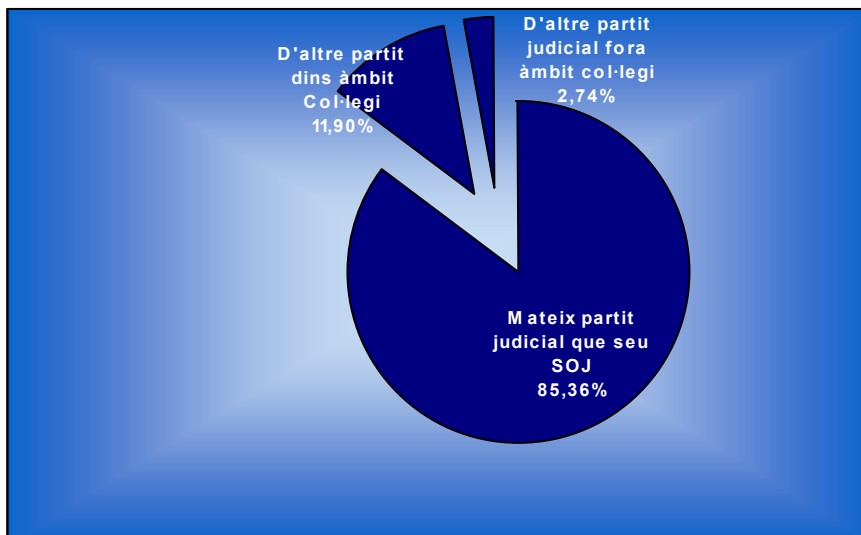
En relació amb el **perfil socioeconòmic** de les persones que s'adrecen al SOJ podem concloure que el principal col·lectiu que s'adreça al servei és el d'assalariats, seguit d'altres col·lectius com pensionistes i aturats. Cal ressaltar l'important creixement de les consultes d'aquest últim col·lectiu, que representa actualment un 30,46% de les sol·licituds totals i arriba pràcticament al volum dels assalariats (33,92%).

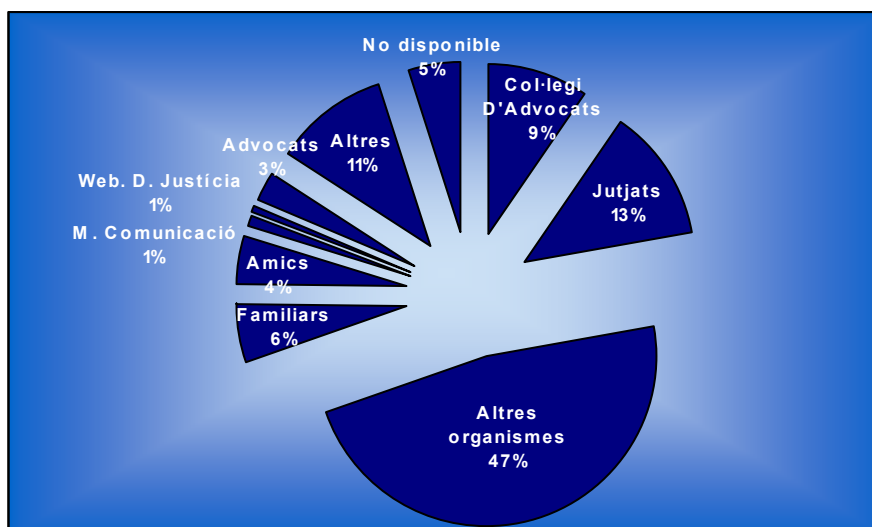
La **nacionalitat** de la gran majoria del usuaris del SOJ és l'espanyola tot i la forta presència d'estrangers no comunitaris, que representen un 20,94% de les consultes:

Una altra dada que cal tenir en compte per a l'organització del servei als diferents col·legis és la procedència dels usuaris prenent com a dada de referència el partit judicial:

Per últim, cal exposar les dades relacionades amb la via per la qual tenen **coneixement del SOJ** els ciutadans que s'adrecen al servei. El gràfic següent ens mostra la gran diversitat que existeix en aquest sentit:

Barcelona, 29 d'octubre de 2010

Servei d'Assistència Jurídica Gratuïta

Direcció General de Recursos per l'Administració de Justícia